

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ W PROJEKCIE „4EU+ dla Ukrainy II”

1. Realizacja celów projektu

Celem projektu "4EU+ dla Ukrainy II" było dalsze wzmacnianie i rozwijanie współpracy akademickiej pomiędzy partnerskimi uczelniami ukraińskimi i 4EU+ za pomocą szeregu działań edukacyjno-rozwojowych, komplementarnych i synergicznych z działaniami Sojuszu 4EU+. Kładziono nacisk na możliwość rozwoju elastycznych ścieżek kształcenia służących pozyskiwaniu cennych kompetencji, dostęp do standardów Europejskiego Obszaru Edukacji, wzmocnienie potencjału badawczego i dydaktycznego uczelni partnerskich, innowacyjne rozwiązania skoncentrowane na studentach/słuchaczach, dostosowane do wymogów współczesnego świata. Krótkie programy i praktyczne warsztaty (także w formule online i mieszanej) umożliwiały dostosowywanie ścieżek edukacyjnych (i kompetencji) uczestników do potrzeb i preferencji oraz do wymogów rynku pracy. Jednocześnie, zwiększyła się mobilność (fizyczna, wirtualna, mieszana) oparta o faktyczne potrzeby. Takie krótkie i elastyczne formy kształcenia oraz mobilność wirtualna pozwalały na włączanie osób, które nie mogłyby wziąć udziału w regularnej wymianie, w tym, np. mężczyźni w wieku 18-60 lat, którzy muszą pozostać w kraju w sytuacji wojny, osoby mające trudną sytuację rodzinną czy finansową, osoby z niepełnosprawnościami. Była to także szansa na rozwój akademicki i zawodowy. Projekt był kontynuacją projektu "4EU+ dla Ukrainy" (nabór 2022) i proponowana oferta została ustalona z partnerami ukraińskimi, także w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas realizacji poprzedniego projektu – zapewniało to jego trwałość i efektywność. Konsultacje te były kontynuowane przez cały czas trwania projektu, a na zakończenie odbyła się sesja podsumowująca osiągnięte rezultaty oraz pomysły dotyczące możliwej przyszłej współpracy. Partnerzy zgodnie stwierdzili, że cele projektu zostały w pełni osiągnięte.

2. Podsumowanie realizacji działań i osiągnięcia przewidzianych rezultatów i produktów

Dzięki efektywnej współpracy i zaangażowaniu partnerów udało się osiągnąć znacznie więcej rezultatów, niż pierwotnie założono:

(1) Organizacja spotkań, wizyt, kursów, warsztatów, szkoleń, zajęć (także w formule online i mieszanej). Przewidziano minimum 9 wydarzeń, ale ostatecznie udało się zrealizować aż 24 wydarzenia w formule stacjonarnej, online i mieszanej (udokumentowane poprzez listy obecności, programy wydarzeń, certyfikaty): 3 spotkania projektowe na żywo i 1 spotkanie projektowe online (przygotowawcze); 2 konferencje w formie stacjonarnej (międzynarodowa naukowa konferencja ukrainistyczna "European Narratives and Identity: Ukraine – A New Perspective" w Paryżu i konferencja studencka w Warszawie); 1 intensywny kurs w formule mieszanej w Heidelbergu "Intensive Course on Ukrainian literary translation and translation of children's literature"; 1 wizyta badawcza na Uniwersytecie w Heidelbergu w celu opracowania wspólnego wniosku grantowego i programu nauczania z zakresu translatoryki; 1 sesja networkingowa z udziałem przedstawicieli uczelni partnerskich 4EU+ i ukraińskich; 5 warsztatów w formie stacjonarnej ("AI: practical hands-on learning of Large Language Models, AI tools and outline of ethics. Where we are and where we are heading" dla pracowników;

"Corpus Linguistics Workshop" dla pracowników dydaktycznych; "Equality policies in HEIs – how to develop and implement efficient solutions supporting equality and diversity at the university" dla pracowników; "Communication and Customer Relations with Diverse Stakeholders within the University. Case Studies" dla pracowników; "AI: Where Are We and Where Are We Going – Responsible Use" dla studentów); 5 warsztatów online dla pracowników dydaktycznych "Digital Innovation in Teaching & Learning" "(Regression analyses and agent based modeling in humanities and social science"; "Developing Green Matter"; "Games in Education – practical matter"; "Exploration of 3D printing technology and focusing on its applications and implications in educational contexts"; "Teaching sensitive topics in sensitive times – SensiClass Platform"); 5 webinarów (szkoleń) dla studentów/ badaczy/ pracowników ("Do's and Don'ts of cross-cultural communication"; "Living and working in a diverse world. How intercultural differences affect our perception of everyday tasks and relations?"; "How to professionally plan your career?"; "Developing cross-cultural competences"; "The History of Artificial Intelligence: From Leonardo da Vinci to ChatGPT and AI-Enabled Nobel Prizes").

Udział w tych wydarzeniach dawał możliwość podnoszenia wiedzy, umiejętności i kompetencji, zarówno twardych (np. cyfrowych, językowych, tworzenia nowatorskich programów dydaktycznych, planowania projektów), jaki i miękkich (np. umiejętność komunikacji w środowisku wielokulturowym czy krytycznego myślenia), budowania indywidualnej ścieżki edukacyjnej/ zawodowej, polepszenia pozycji na rynku pracy, budowania kontaktów i udziału w międzynarodowym środowisku akademickim. Na poziomie instytucjonalnym ważne było wspieranie umiędzynarodowienia i zacieśnianie trwałej współpracy z instytucjami zagranicznymi, poprawa jakości i innowacyjności edukacji i badań, budowanie potencjału dydaktycznego i badawczego uczelni partnerskich. Istotnym elementem było kształcenie nauczycieli: proponowane w projekcie krótkie formy kształcenia mogą być w Ukrainie uznane jako element szerszego programu niezbędnego do podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli akademickich (na wzór mikropoświadczeń). Jest to wypełnienie luki, która powstała w wyniku wojny - obecnie kształcenie nauczycieli jest w Ukrainie bardzo utrudnione. Podobnie pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi mają obecnie w swoim kraju zmniejszone szanse na rozwój zawodowy i udział w oferowanych w projekcie zajęciach wypełniał tę lukę. Wszyscy uczestnicy mogli otrzymać certyfikaty poświadczające nabycie określonej wiedzy, umiejętności i kompetencji.

We wniosku zaplanowano udział minimum 180 osób w formie stacjonarnej, online bądź mieszanej (70 studentów, 70 przedstawicieli kadry dydaktycznej i 40 przedstawicieli personelu zarządczego bądź kadry administracyjnej), jednakże dzięki efektywnemu planowaniu i organizacji wielu wydarzeń ostatecznie z oferty skorzystało ponad 250 osób (103 studentów, 117 przedstawicieli kadry dydaktycznej i 44 przedstawicieli personelu zarządczego bądź kadry administracyjnej). W tym, 146 osób wzięło udział w wydarzeniach w formie stacjonarnej. Wydano ponad 200 certyfikatów.

(2) Opracowanie i dostęp do innowacyjnych materiałów, narzędzi i metod kształcenia, zajęć (także w formule online i mieszanej). W ramach projektu opracowano 5 zestawów zasobów/

materiałów dydaktycznych, w oparciu o nowatorskie podejście do nauczania i uczenia się: zestaw materiałów "Corpus Linguistic Workshop"; poradnik "Do's and Don'ts of conducting classes in a cross-cultural environment" w języku angielskim i ukraińskim; zestaw materiałów "Equality policies in HEIs – how to develop and implement efficient solutions supporting equality and diversity at the university" w języku angielskim i ukraińskim; publikacja "Decolonizing Academic Curricula: Integrating Ukrainian Studies through a Thematic Approach" (powstała w rezultacie konferencji ukrainistycznej); materiały dotyczące stosowania sztucznej inteligencji w edukacji. Zestawy te są dostępne na stronie projektu i stosowanie ich ma wspierać wdrażanie innowacyjnego kształcenia wysokiej jakości oraz budowanie potencjału dydaktycznego uczelni (także we współpracy z uczelniami partnerskimi 4EU+).

(3) Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy akademickiej pomiędzy partnerskimi uczelniami ukraińskimi a członkami sojuszu 4EU+/ sieciowanie. Jak wymieniono powyżej, partnerzy mieli liczne okazje do spotkań i omawiania możliwości wzmacniania i kontynuacji współpracy pomiędzy uczelniami ukraińskimi a uczelniami Sojuszu 4EU+. Szczególnie ważna była w tym kontekście sesja networkingowa, zorganizowana przy okazji spotkania startowego projektu. Jej rezultatem były między innymi warsztaty „Corpus Linguistics Workshop” na Uniwersytecie Warszawskim, a także wzmocnienie współpracy z Uniwersytetem w Heidelbergu i wizyta na tej uczelni w grudniu 2024 w celu omówienia możliwości stworzenia wspólnego projektu i źródeł niezbędnych do wspólnego nauczania i badań. Przyczyniła się ona także do sprawnej współpracy przy organizacji międzynarodowej konferencji ukrainistycznej “European Narratives and Identity: Ukraine – A New Perspective” w Paryżu (25-25.06.2024). Konferencja ta była szczególnie wysoko oceniona przez partnerów z Ukrainy ze względu na wysoki poziom naukowy, wagę poruszonych tematów, zaangażowanie naukowców ukraińskich (również w prace Rady Naukowej), możliwość nawiązania i wzmocnienia kontaktów, a co za tym idzie, podjęcia dalszych wspólnych inicjatyw. Dodatkowym rezultatem jest publikacja "Decolonizing Academic Curricula: Integrating Ukrainian Studies through a Thematic Approach" oraz prace nad wspólnymi projektami Erasmus+ (dotyczącym digitalizacji) i DAAD (w zakresie translatoryki). Na zakończenie projektu partnerzy zebrali tzw. „Lessons learned” i rekomendacje odnośnie do możliwości kontynuacji wspólnych działań po zakończeniu projektu (projektów, publikacji, zajęć, szkół letnich/ zimowych, konferencji, warsztatów, etc.). Warto dodać, że uczestnicy projektu utrzymują kontakty w rozmaitych formach, np. utworzyli grupy w mediach społecznościowych (*knowledge-sharing groups*), wymieniają się informacjami na temat rozmaitych inicjatyw i możliwości współpracy. Wspólny udział już w drugim projekcie „4EU+ dla Ukrainy” zacieśnił relacje (także pomiędzy partnerskimi uczelniami ukraińskimi), pozwolił na poznanie specyfiki uczelni partnerskich, wspierał dalsze budowanie zaufania i przełamywanie trudności związanych z niekompatybilnościami, a co za tym idzie, stworzył mocne podstawy do kontynuacji trwałej współpracy akademickiej.

Wszystkie rezultaty zostały opisane na stronie projektu:

<http://en.bwz.uw.edu.pl/4eu-for-ukraine-within-nawa-programme-solidarity-with-ukraine/>

3. Korzyści dla partnerów z Ukrainy

Podczas spotkania podsumowującego partnerzy z Ukrainy wyrazili ogromną wdzięczność za możliwość udziału w projekcie i bardzo wysoko ocenili jego rezultaty. Co istotne, podejmowane działania i oferty były z nimi konsultowane na każdym etapie realizacji projektu, tak, aby realistycznie odpowiadały na ich rzeczywiste potrzeby i oczekiwania. Między innymi wymieniano następujące korzyści:

- (1) Rozwój naukowy/ zawodowy we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim i partnerami 4EU+ - zrealizowane szkolenia/ warsztaty wliczają się do dorobku naukowego/ zawodowego i są potrzebne do awansu zawodowego nauczycieli akademickich (na wzór mikropoświadczeń).
- (2) Możliwość zapoznania się ze specyfiką działalności uniwersytetów europejskich na różnych polach: naukowym, dydaktycznym, administracyjnym, organizacyjnym, szkoleniowym, realizacji procesów umiędzynarodowienia, itd. – jest to podstawa do dalszej współpracy i wspólnych inicjatyw. Co ważne, partnerzy z Ukrainy mogli zapoznać się z działalnością nie tylko Uniwersytetu Warszawskiego, ale także innych uczelni Sojuszu 4EU+, między innymi dzięki możliwościom wizyt w kilku z nich (Paryż, Heidelberg, a w poprzednim projekcie „4EU+ dla Ukrainy” także Praga i Mediolan).
- (3) Zaangażowanie i aktywizacja studentów, w tym, organizacja konferencji studenckiej (przez studentów dla studentów), a także wartościowa oferta szkoleniowo-dydaktyczna dla studentów umożliwiająca rozwój naukowy i zawodowy.
- (4) Możliwość sieciowania i nawiązania kontaktów z uczelniami 4EU+ - dla studentów, badaczy, pracowników naukowych i niebędących nauczycielami akademickimi.
- (5) Doceniono także materiały promocyjne i drobny sprzęt, który został zakupiony w ramach projektu, w tym, kamery, power banki. Są one przydatne na uczelniach ukraińskich w obliczu wojny i konieczności realizacji zajęć online.

Ankieta ewaluacyjna potwierdziła bardzo wysoki poziom satysfakcji z udziału w projekcie i jego rezultatów. Komentarze zawierały liczne słowa wdzięczności oraz wyrażały chęć kontynuacji współpracy z Uniwersytetami Europejskimi, np.: „*We are very grateful for our long-lasting and fruitful cooperation. Thank you very much for one more successfully implemented project together. Thank a lot for your support and solidarity with Ukraine!*”. Między innymi, była mowa o podtrzymywaniu sieci kontaktów po zakończeniu projektu, wymianie informacji, dostępie do zasobów, być może podpisaniu umów o współpracy. Partnerzy chcieliby angażować się w dalsze wspólne inicjatywy, w tym, projekty naukowe i edukacyjne, publikacje, szkoły letnie/ zimowe, konferencje, szkolenia i warsztaty (w formie stacjonarnej, online bądź mieszanej). Celowym mogłoby być spotkanie jakiś czas po zakończeniu projektu, aby omówić jego dalekosiężne trwałe rezultaty i możliwości dalszych wspólnych działań.

4. Przewidywane długoterminowe oddziaływanie projektu

Na poziomie indywidualnym: zwiększenie kompetencji twardych (np. umiejętność prowadzenia badań i projektu badawczego, ubiegania się o granty, wzrost kompetencji cyfrowych) oraz miękkich (np. otwartość, umiejętność krytycznego myślenia, lepsze funkcjonowanie w środowisku międzynarodowym i wielokulturowym); przygotowanie do bardziej efektywnego funkcjonowania na rynku pracy, poprawa kompetencji społecznych, komunikacyjnych i zarządzania własną ścieżką edukacyjną/ zawodową; udział w kształceniu ustawicznym; przygotowanie do pracy naukowo-

badawczej; nawiązanie i wzmocnienie kontaktów międzynarodowych, uczestniczenie w międzynarodowej społeczności akademickiej.

Na poziomie instytucjonalnym: podniesienie kwalifikacji kadr i studentów; zwiększenie potencjału dydaktycznego i badawczego uczelni; dostęp do innowacyjnych materiałów, narzędzi i technik kształcenia; zwiększenie umiędzynarodowienia oraz mobilności studentów i pracowników (również poprzez krótkoterminową mobilność wirtualną i mieszaną); wzmocnianie akademickiej współpracy międzynarodowej, sieciowanie; poprawa mechanizmów projakościowych dotyczących nauki, dydaktyki oraz procedur administracyjnych; nacisk na współpracę z otoczeniem, zwiększenie rozpoznawalności sojuszu 4EU+ oraz promocja jego działań i oferty skierowanej do partnerów zewnętrznych.

Na poziomie krajowym: zacieśnienie współpracy naukowej uczelni ukraińskich z czołowymi uniwersytetami europejskimi; zwiększenie potencjału badawczo-dydaktycznego, innowacyjności, jakości kształcenia i badań; poprawa umiędzynarodowienia; stawianie czoła wyzwaniom w obszarze edukacji w obliczu sytuacji wojny.

5. Przykłady informacji o projekcie „4EU+ dla Ukrainy” na stronach internetowych

[4EU+ for Ukraine within NAWA programme „Solidarity with Ukraine” | en.bwz.uw.edu.pl](https://www.uw.edu.pl/projekt-4eu-dla-ukrainy-po-raz-drugi/?highlight=Solidarni%20z%20Ukrain%C4%85)
<https://www.uw.edu.pl/projekt-4eu-dla-ukrainy-po-raz-drugi/?highlight=Solidarni%20z%20Ukrain%C4%85>
<https://4euplus.eu/4EU-12.html?newsID=21729>
<https://4euplus.eu/4EU-817.html?>
<https://4euplus.eu/4EU-977.html?test=1&>
<https://en.uw.edu.pl/4eu-for-ukraine/>
<https://www.facebook.com/share/p/1Ed61Q6aW/>
<https://international.lnu.edu.ua/finalna-zustrich-mizhnarodnoho-proiektu-4eu-for-ukraine-u-varshavskomu-universyteti-polshcha/>
<https://international.knu.ua/en/2024/03/13/4eu-for-ukraine-ii-webinar-dos-and-donts-of-cross-cultural-communication/>
<https://knu.ua/news/13178>
<https://knu.ua/news/13451>
<https://physgeo.univer.kharkov.ua/news/28-04-24/>
<https://international.knu.ua/2024/12/12/vid-leonardo-da-vinchi-do-ery-chatgpt-istoriya-shtuchnogo-intelektu-ta-jogo-vplyv-na-naukovi-dosyagnennya-shho-vidznacheni-nobelivskoyu-premiyeyu/>
<https://international.knu.ua/2024/05/24/onlajn-vorkshop-rozvytok-kros-kulturnyh-kompetencij/>
<https://international.knu.ua/2024/05/07/onlajn-seminar-yak-profesijno-splanuvaty-svoyu-karyeru/>
<https://international.knu.ua/2024/04/04/vorkshop-zhyvemo-ta-praczyuyemo-u-riznomanitnomu-sviti-yak-mizhkulturni-vidminnosti-vplyvayut-na-nashe-spryinyattya-povsyakdennyh-zavdan-i-stosunkiv/>
<https://international.knu.ua/2024/03/26/seriya-onlajn-seminariv-zyfrovi-innovacziyi-u-vykladanni-ta-navchanni-v-ramkah-proyektu-solidarity-with-ukraine-4eu-for-ukraine-ii/>
<https://international.knu.ua/2024/03/13/vebinar-vid-4eu-for-ukraine-ii-pravyla-mizhkulturnogo-spilkuvannya/>